

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет медичний
Кафедра менеджменту охорони здоров'я

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи

 Світлана КАТЮЖИНСЬКА

« »

2022 р.

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТАМИ В СИСТЕМІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Факультет, курс Медичний

Рівень вищої освіти: третій (Доктор філософії)

Навчальна дисципліна Управління проектами в системі охорони здоров'я
(назва навчальної дисципліни)

Затверджено:

Засіданням кафедри менеджменту охорони здоров'я
Одеського національного медичного університету

Протокол № 2 від "29" серпня 2022 р.

Завідувач кафедри _____

(підпис)

Олена РУДІНСЬКА _____

(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Розробники:

завідувач кафедри, к.е.н., доц. Рудінська Олена Володимирівна
професор кафедри, д.е.н., доц. Борщ Вікторія Ігорівна
професор кафедри, д.е.н., проф. Мартинюк Олена Анатоліївна

Змістовий модуль 1.

Системний підхід в управлінні проектною діяльністю в закладах охорони здоров'я

Тема 3. Розробка проекту в системі охорони здоров'я з урахуванням критеріїв SMART та життєвого циклу проекту.

Загальна мета. Визначення факторів внутрішнього середовища які впливають на проект за допомогою критеріїв SMART та життєвого циклу проекту, та інтеграція всіх учасників проекту на виконання комплексу робіт, що забезпечують досягнення кінцевих результатів проекту. Оскільки план реалізації інноваційного проекту являє собою детальний, розгорнутий у часі, збалансований за ресурсами і виконавцями, взаємозв'язаний перелік науково-технічних, виробничих, організаційних та інших заходів, то за допомогою цих методів збільшується можливість спрямування його на досягнення загальної мети чи вирішення поставленого завдання.

Основні поняття:

Системні властивості проекту; методологія системного аналізу; групи процесів управління проектами; поняття, основні характеристики, життєвий цикл проекту; виокремлення проектів за такими ознаками, як масштаб, складність, термін реалізації, вимоги щодо якості, вимоги щодо обмеження ресурсів, рівень учасників, характер цільового завдання, головна причина виникнення проекту; інноваційний проект; бізнес-план; поточний план; оперативний план; підпрограма.

План

1. Поняття життєвого циклу проекту та зміст основних його фаз.
2. Класифікація проектів в залежності від ЖЦП.
3. Виокремлення проектів за такими ознаками, як масштаб, складність, термін реалізації, вимоги щодо якості, вимоги щодо обмеження ресурсів, рівень учасників, характер цільового завдання, головна причина виникнення проекту
4. Ініціалізація проекту: розробка концепції проекту, формування ідеї проекту, попереднє пророблення цілей та завдань проекту, передпроектні дослідження можливостей виконання проекту, заключні проектні дослідження.
5. Структура проектного аналізу: технічний аналіз, комерційний аналіз, фінансовий аналіз, екологічний аналіз, організаційний аналіз, соціальний аналіз, економічний аналіз.

Питання до самостійного заняття, які мають бути обговорені

1. Дайте визначення поняття "інноваційна політика підприємства" та "інноваційна політика закладу охорони здоров'я", що об'єднує ці поняття? У чому їх відмінності.
2. Опишіть які фактори впливають на вибір інноваційної стратегії.
3. Опишіть які зони відрізняються у проектному середовищі.
4. Опишіть хто є зацікавленими особами (учасниками) проекту. Цілі визначення та результати?
5. Назвіть типи конфліктів між зацікавленими сторонами проекту в закладі охорони здоров'я.
6. Наведіть визначення проекту, як організаційної форми впровадження ділової ідеї проекту в закладі охорони здоров'я (за власним бажанням).
7. Назвіть необхідні компоненти створення проекту в закладі охорони здоров'я.

8. Опишіть причини доцільності тимчасового відокремлення проекту з поточної діяльності закладу охорони здоров'я.
9. Опишіть основні характеристики проекту: терміновість, унікальність, ресурсне планування інноваційної програми.
10. Опишіть які завдання і які переваги має бізнес-планування інноваційного проекту, як Ви використовуєте його у своїй науково-дослідній діяльності.
11. Перелічіть та коротко охарактеризуйте процеси в управлінні проектами в закладі охорони здоров'я.
12. Опишіть основних учасників проекту в закладі охорони здоров'я або в своєму науковому проекті.
13. Опишіть визначення життєвого циклу проекту, назвіть основні його фази, стадії.
14. Охарактеризуйте системну модель управління проектами в закладі охорони здоров'я.

Завдання :

На основі теоретичного матеріалу розділу розробіть схеми структурних моделей проекту ("дерево цілей", "дерево ресурсів").

Ситуація 1. Розробити робочу та організаційну структуру проектної команди по ремонту будівельною фірмою фірмового магазину ЗАТ "Житомирські ласощі". Побудувати двоспрямовану структуру проекту.

Ситуація 2. Розробіть трирівневу робочу структуру проекту створення комп'ютерного центру "Інтернет-клуб "Біллі", якщо передбачається відкрити такі відділи:

- добір і підготовка кадрів;
- поставка й монтаж устаткування;
- програмне забезпечення;
- управління проектом.

Індивідуальне науково-дослідне завдання

Індивідуальне науково-дослідне завдання (ІНДЗ) є видом поза аудиторної роботи здобувача навчального, навчально-дослідницького чи проектно-конструкторського характеру, яке використовується в процесі вивчення програмного матеріалу навчального курсу і завершується складанням заліку.

Мета ІНДЗ. Самостійне вивчення частини програмного матеріалу, систематизація, поглиблення, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань здобувача з навчального курсу та розвиток навичок самостійної роботи.

Зміст ІНДЗ. ІНДЗ – це завершена теоретична або практична робота в межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь і навичок, отриманих у процесі лекційних та семінарських занять, охоплює декілька тем або зміст навчального курсу в цілому.

Обсяги ІНДЗ коливаються від 10-15 сторінок А4. Робота виконується на одній стороні аркуша стандартного формату. Верхній і нижній край аркуша форматується полями розміром 20 мм., ліворуч 25 мм., праворуч 15, рекомендується шрифт 14, інтервал - 1,5. Усі аркуші повинні бути пронумеровані. Кожне питання в тексті повинен мати заголовок у точній відповідності з найменуванням у плані-змісті. Обов'язково коротка презентація на практичному занятті із демонстраційними матеріалами в Microsoft PowerPoint або Microsoft Word н на 5 хв.

Підготовка доповідей та коротких повідомлень на дискусійні питання згідно переліку тем.

Теми доповідей, рефератів:

1. Опишіть які особливості програмно-цільового методу управління використовують в закладах охорони здоров'я, його переваги і недоліки.
2. Опишіть послідовність розробки цільової програми проекту в закладах охорони здоров'я.
3. Опишіть за допомогою яких програм і планів втілюється інноваційна політика в закладах охорони здоров'я (вибір закладу за власним бажанням здобувача).
4. Визначити на підставі яких принципів розробляються інноваційна політика і конкретні нововведення в закладах охорони здоров'я.
5. Охарактеризуйте основні завдання стратегічного та оперативного планування інноваційною діяльністю в закладах охорони здоров'я.
6. Опишіть які переваги має стратегічне планування інноваційної діяльності в закладах охорони здоров'я.
7. Охарактеризуйте основні етапи стратегічного планування інноваційної діяльності в закладах охорони здоров'я.
8. Формування яких видів планів передбачається в межах оперативного планування інноваційною діяльністю, і як це реалізовано в закладах охорони здоров'я.
9. Опишіть основні види інноваційних стратегій в закладах охорони здоров'я. У яких випадках доцільно використовувати кожен з них.
10. Опишіть системне управління організацією як процес об'єднання функціонального, процесного та ситуаційного підходу для закладів системи охорони здоров'я.
11. Опишіть які існують типи підприємницької поведінки для закладів системи охорони здоров'я.
12. Поясніть та опишіть різницю між життєвим циклом проекту та життєвим циклом продукту для проектів в системі охорони здоров'я.
13. Опишіть роль проектного аналізу у життєвому циклі розвитку ділової ідеї проектів в системі охорони здоров'я.
14. Надайте характеристику міжнародних установ з питань управління проектами.

Методичні вказівки по проведенню самостійного заняття викладачем:

Перевірка рівня готовності слухачів до заняття здійснюється шляхом усного або письмового (два питання в кожному варіанті) опитування. Додатковим завданням є тестове. Це надає можливість виставити слухачам поточну відмітку.

Обговорення теоретичних питань здійснюється в декілька етапів:

- 1) слухачі ставлять викладачу запитання щодо складних положень лекційного матеріалу;
- 2) викладач підводить аудиторію до висування питань, які не були висвітлені під час лекції;
- 3) заслуховуються та обговорюються доповіді;
- 4) аналізуються окремі випадки (кейси). Наприкінці заняття здійснюється підведення підсумків заняття, оцінювання участі слухачів у семінарі (якщо опитування було усним).

Список рекомендованої літератури.

Основна:

1. Андрієнко О. Управління проектами в бізнес-об'єднаннях малих і середніх підприємств: посібник Київ: 2017. 77 с.
2. Блага Н. В. Управління проектами: навч. посібник. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 152 с.
<http://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/3870/1/%D0%B1%D0%BB%D0%B0%D0%B3%D0%B0%20%D1%83%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BB%D1%96%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%94%D0%BA%D1%82%D0%B0%D0%BC%D0%B8.pdf>
3. Бирюков В.С. «Системы менеджмента качества и аудит в учреждениях здравоохранения (теория и практика индустриализации медицинской деятельности)». 2016. Київ: Освіта України. 334 с. ISBN 978-617-7241-74-3.
4. Буріменко Ю. І., Галан Л. В., Лебедева І. Ю. та ін. Управління проектами: навч. посіб. /за ред. Ю. І. Буріменко. Одеса: ОНАЗ ім. О. С. Попова, 2017. 208 с.
5. Лехан В.М. Управління змінами в системі охорони здоров'я України: історія та уроки пілотних регіонів: навчальний посібник / В. М. Лехан, Л. В. Крячкова, В. В. Волчек. – Дніпропетровськ, 2016. - 53 с.
6. Методика розрахунку вартості послуги з медичного обслуговування. Постанова Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2017 р. № 1075
7. Менеджмент та маркетинг в охороні здоров'я: електронний навчально-методичний посібник / В.І. Борщ, О.В. Рудінська, Н.Л. Кусик. Одеса: ОНМедУ, 2022. (укр. та англ. мовами)
8. Микитюк П. П. Управління проектами: Навч. пос. [для студ. вищ. навч. закл.]. Тернопіль, 2014. 270 с.
http://dspace.wunu.edu.ua/retrieve/19680/03_%D0%9D%D0%B0%D0%B2%D1%87%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA.pdf
9. Петрович Й.М., Новаківський І.І. Управління проектами: підручник Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2018. 396 с.
10. Управління проектами та ризиками: Навчальний посібник. Ніжин: Видавець ПП Лисенко М.М., 2019. 196 с.

Додаткова:

1. Бушуев, С.Д. Управление проектами: Основы профессиональных знаний и система оценка компетентности проектных менеджеров: (National Competence
2. Когон К. Управління проектами /Кори Когон, Сюзетт Блейкмор, Джеймс Вуд//, 2018. 240 с. Интернет ресурс: <https://www.yakaboo.ua/upravlenie-proektami-1639980.html>
3. Менеджмент та адміністративне управління: навчальний посібник /О.А. Мартинюк, Н.І. Серебряннікова. – Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2017. – 540 с. (31,39 д.а.).
4. Мартинюк О.А. Курдибанська Н.Ф. Впровадження системи управління якістю в медичних закладах. Причорноморські економічні студії. 2016. - №6. С. 75-79.
5. Руководство к своду знаний по управлению проектом (Руководство РМВОК) / коллектив авторов Project Management Institute, PMI. Шестое издание. Project Management Institute, 2017. 800 с.

Електронні інформаційні ресурси

1. Всесвітня організація охорони здоров'я. URL: www.who.int/ru/index.html.
2. Державний заклад «Центр медичної статистики Міністерства охорони здоров'я України»: офіційний веб-сайт. URL: <http://medstat.gov.ua/ukr/main.html>.
3. Департаменті управління та контролю якості медичних послуг МОЗ України: офіційний веб-сайт. URL: <https://moz.gov.ua/en/struktura>.
4. Європейська база «Здоров'я для всіх». URL: <http://medstat.gov.ua/ukr/statreports.html>.

5. Європейське регіональне бюро Всесвітньої організації охорони здоров'я. URL: www.euro.who.int.
6. Лабораторія проблем економіки та управління в охороні здоров'я. URL: www.med122.com.
7. Медичний світ: професійна газета. URL: www.medsvit.org.
8. Медична інформаційна система: офіційний веб-сайт компанії Мед-експерт. URL: <http://medexpert.ua/ua/medichnij-zaklad/31-medichnij-zaklad/pro-rynku-v-iznoho-medychnoho-turyzmu-v-ukraini>.
9. Медико - правовий портал. URL: <http://103-law.org.ua>.
10. Міністерство охорони здоров'я України: офіційний веб-сайт. URL: <https://moz.gov.ua/>.
11. Національна служба здоров'я України: офіційний веб-сайт. URL: <https://nszu.gov.ua/pro-nszu>.
12. Охорона здоров'я. Державна служба статистики України: офіційний веб-сайт. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2018/zb/06/zb_zoz_17.xls.
13. Портал нормативних актів України та Всесвітньої медичної асоціації. URL: http://search.ligazakon.ua/search/law/npa/?s=search&idView=LZ_SUITE_NPA&beginPos=1&countBlock=10&kw2=82089
14. Український медичний часопис: медичний журнал. URL: www.umj.com.ua.
15. Health Strategy. European Commission: official web-site. URL: <https://ec.europa.eu/health/policies/background/review/strategy>.